

81 . Independența | Comuna: Gherghița | Județ: Prahova | Punct: Pe terasă (Autostrada București – Ploiești, km 40+550 – 40+775) | Anul: 2007

Anul: 2007

Cod RAN: 133456.03

Perioade: Preistorie, Evul Mediu

Epoci: Epoca bronzului, Hallstatt, Epoca medievală timpurie, Evul Mediu

Categorii sit: Domestic, Religios, ritual și funerar

Autori: Bogdan Ciupercă, Claudia Dumitrescu, Alin Frînculeasa, Andrei Gheorghievici, Dan Lichiardopol, Bogdan Voicu

Instituții: Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova

Rezumat

Prin cercetări de suprafață au fost descoperite materiale arheologice ce certifică prezența, pe terasa primară a râului Prahova în zona localității Independența, unor obiective arheologice din epoca bronzului-cultura Monteoru, prima epoca a fierului, epoca medievală. Tot în zonă au mai fost descoperite de-a lungul timpului în urma unor cercetări (perieghietice, de salvare, sistematice) mai multe situri arheologice. Raportându-ne la situl de la Independența Pe Terasă aceste situri sunt plasate după cum urmează: la 300 m NV, pe terasa Prahovei, materiale din sec. III-X p. Chr.; la 700 m S; materiale din epoca bronzului, epoca fierului; alte situri arheologice se află în satul Gherghița, în special descoperiri din epoca medievală, dar și din alte epoci; Balta Doamnei, descoperiri din epoca neolitică; Hătcărău, descoperiri din sec. III-X p.Chr.; tot în satul Independența a fost descoperit un sit arheologic din sec. IX-X p.Chr., dar și ceramică eneolitică, cultura Gumelnița.

Raport

Prin cercetări de suprafață au fost descoperite materiale arheologice ce certifică prezența pe terasa primară a râului Prahova în zona localității Independența, a unor obiective arheologice din epoca bronzului-cultura Monteoru, prima epoca a fierului, epoca medievală. În urma cercetărilor arheologice cu caracter preventiv derulate de cercetători din cadrul MJIA Prahova au fost descoperite morminte de înhumăție, ce prin rit, ritual și inventar, par să marcheze prezența unei necropole din sec. X-XI p.Chr.

Situl arheologic se află pe terasa primară de pe partea dreaptă a râului Prahova, la 200 m NE de satul Independența, la 200 m N de șoseaua ce leagă satul Independența de satul Gherghița.

Obiectivul arheologic Independența Pe Terasă a fost descoperit în anul 2005 în timpul cercetărilor de suprafață, realizate pentru studiul de impact al construirii viitoarei autostrăzi București-Ploiești, în baza contractului încheiat între MJIA Prahova și Search Corporation. La cercetările de suprafață au participat D. Lichiardopol, M. Peneș, A. Frînculeasa, B. Ciupercă.

Lucrările derulate pentru construirea viitoarei autostrăzi București-Ploiești Km. 19-62 au afectat situl arheologic. Pe tronsonul autostrăzii între Km 34-40 a fost realizată o decapare mecanică, ce a afectat solul până la adâncimea de 0.30m. De asemenea la marginea de N a terasei, în zona km 40+780 a fost realizat mecanizat, un debleu lat de aproximativ 8 m și lung de 20 m pentru accesul utilajelor și mașinilor firmei constructoare. De aceea s-a impus derularea unor cercetări arheologice cu caracter preventiv care să se recupereze cât mai multe informații, dar să se oprească și distrugerile iminente. Pentru aceasta am trasat mai multe secțiuni arheologice, prin care am reușit inclusiv să oprim lucrările de construcție în zona km 40 ai autostrăzii București-Ploiești

Importanța sitului constă în descoperirea unor obiective arheologice din epoci ce au fost abordate sporadic prin cercetări arheologice în această zonă. Astfel, descoperirile atribuite culturii Monteoru reprezintă, alături de cele din localitatea Șirna, cele mai sudice obiective abordate prin săpături arheologice din toată aria de răspândire a acestei culturi. Foarte importante pot fi descoperirile funerare din acest sit ce par să dateze din sec. X-XI p.Chr., epocă foarte puțin cunoscută din punct de vedere arheologic, dar și istoric. Descoperirile par să indice prezența unei necropole de inhumație. Nu pot fi neglijate nici descoperirile medievale (sec. XVI-XIII), epocă pentru care în momentul de față cercetările arheologice în Muntenia, cu mici excepții, sunt aproape inexistente.

Tot în zonă au mai fost descoperite de-a lungul timpului în urma unor cercetări perieghietice, de salvare sistematice, mai multe situri arheologice. Raportându-ne la situl de la Independența Pe Terasă aceste situri sunt plasate după cum urmează: la 300 m NV, pe terasa Prahovei, materiale din sec. III-X p. Chr.; la 700 m S; materiale din epoca bronzului, epoca fierului; alte situri arheologice se află în satul Gherghița, în special descoperiri din epoca medievală, dar și din alte epoci; Balta Doamnei, descoperiri din epoca neolitică; Hătcărău, descoperiri din sec. III-X p.Chr.; tot în satul Independența a fost descoperit un sit arheologic din sec. IX-X p.Chr., dar și ceramică eneolitică, cultura Gumelnița.

Având în vedere că la jumătatea lunii septembrie a fost încheiat un contract pentru descărcarea de sarcină arheologică a tronsonului autostrăzii București-Ploiești, iar lucrările de construcție a autostrăzii au început în primăvara acestui an, un prim obiectiv a fost stabilirea limitelor sitului arheologic Independența „Pe Terasă”. Delimitarea se impunea pentru ca terenul să fie descărcat de sarcină arheologică în baza contractului nr. 1935/11.09.2007 privind „Executarea cercetărilor arheologice preventive pe tronsonul autostrăzii București-Brașov, din jud. Ilfov și Prahova, km. 19+500-62+000, nr. 1935 din 11.09.2007” încheiat între Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova și asociația constituită din S.C. SPEDITION UMB S.R.L, PA&CO INTERNAȚIONAL, S.C. EUROCONSTRUCT TRADING 98 S.R.L. și S.C. COMAXA S.R.L.

Cu excepția cercetărilor arheologice din localitatea Gherghița, zona era cunoscută doar prin descoperiri izolate rezultate în urma unor cercetări de suprafață. De aceea cercetările arheologice din acest sit vor completa baza de informații cu caracter arheologic pentru o zonă bogată în obiective arheologice, ce acoperă cronologic o perioadă foarte mare începând din neolitic până în mil. I p.Chr., culminând cu descoperirile datând din epoca medievală din zona târgului Gherghița pentru care avem și informații scrise.

Descoperirile atribuite culturii Monteoru reprezintă, alături de cele din localitatea Șirna, cele mai sudice obiective abordate prin săpături arheologice din toată aria de răspândire a acestei culturi. În județul Prahova deși au fost identificate numeroase situri arheologice atribuite culturii Monteoru, printre care le remarcăm pe cele din localitățile Șoimești, Vadu Săpat-Buduresca, Urlați, Șirna, Pietricica, Mizil, Ghinoiaica, Perșunari, Ploiești, această cultură este foarte puțin cunoscută. Cercetările de la Independența vor putea să pună într-un context mai clar și mai larg, numeroasele descoperiri din județul Prahova.

Foarte importante pot fi descoperirile funerare din acest sit ce par să dateze din sec. X-XI p.Chr., epocă foarte puțin cunoscută din punct de vedere arheologic, dar și istoric în această zonă. Astfel de morminte izolate au fost descoperite în județul Prahova și la Cireșanu, Vadu Săpat, Târgșoru Vechi. Dacă la Cireșanu, Vadu Săpat, Târgșorul Vechi, mormintele de inhumație datând din sec. X-XI sunt descoperiri izolate, la Independența se pare că ne aflăm în prezența unei necropole de inhumație. Nu pot fi neglijate nici descoperirile medievale (sec. XVI-XVII), epocă pentru care în momentul de față cercetările arheologice în Muntenia, cu mici excepții, sunt aproape inexistente.

Datorită descoperirii unor morminte de inhumație cercetarea arheologică a fost adaptată obiectivului de a săpa exhaustiv zona afectată de construcția autostrăzii București-Ploiești. În acest sens au fost deschise și cercetate parțial un număr de 6 secțiuni, având următoarele dimensiuni: SI 70 x 1,5 m, SII, SIV 100 x 1,5 m, SIII 14,5 x 2,5 m; SV 70 x 3 m; SVI 125 x 2,80 m; casetele: 1-2 5 x 5 m; caseta: 3,5 x 2,5 m. Peste aceste suprafețe a fost suprapus un caroiaj de 2 x 2 m.

Între aceste secțiuni au fost păstrați martori stratigrafici groși de 1 m. Grosimea martorilor a fost determinată de dorința ca aceștia să poată fi conservați peste iarnă, urmând ca în următoarea campanie de cercetări arheologice, dimensiunea acestora să se reducă, odată cu retrasare și taluzarea lor. Secțiunile au

orientarea S-N, de-a lungul axului viitoarei autostrăzi.

De asemenea au fost realizate un număr de 5 profile cu ajutorul georadarului de către firma GEOPHYSIK IGS din Leipzig, Germania. Aceste profile au fost trasate N-S de-a lungul firului autostrăzii, în zona Km 40+550m-40+800 m. Au putut fi determinate anomalii ale solului ce par a fi generate de complexe arheologice adâncite în sol, de tipul gropilor menajere, sau bordeelor. Rezultatele obținute cu ajutorul georadarului vor fi comparate cu cele rezultate în urma cercetărilor arheologice.

A fost realizată și o ridicare topografică în sistem Stereo 70. Peste această ridicare topografică a fost suprapus planul de săpătură arheologică. Ridicarea topo este la rândul ei completată de o imagine aeriană ortofoto.

Au fost descoperite în sectorul de S al sitului un număr de 4 morminte de înhumatie. Defuncții erau orientați N-S, depuși pe spate, cu mâinile întinse pe lângă corp. Capul era ușor mai ridicat decât restul corpului.

M1 a fost distrus de excavatorul ce săpa la debleul autostrăzii în zona Km 40+550 m în imediata apropiere a casetei 1. După caracteristicile sistemului osos am putut stabili că era vorba de un individ matur, înhumat.

M2 este singurul mormânt cercetat ce avea inventar. Acesta a fost descoperit în caseta 1, la adâncimea de -0,50/0,60m. Nu a putut fi observată groapa, ce a fost săpat în pământul argilos-gălbui, nivel ce apare la -0,40 m, sub stratul arabil de culoare maronie. Mormântul aparține unui individ matur. Era orientat N-S. Era depus pe spate cu mâinile întinse pe lângă corp. Capul era ușor mai ridicat decât restul corpului. Inventarul era format din piese de centură, toate descoperite în zona bazinului. Piese erau confecționate din fier. Aceste piese constau dintr-o cataramă de fier circulară și cinci verigi din fier, toate de formă circulară. Verigile erau de două dimensiuni, respectiv aveau diametre de 0,25/0,27 cm - cele mici (două bucăți) și de 0,40/0,45 cm - cele mari (trei bucăți). Catarama era din fier avea diametrul de 0,41 cm, formă circulară, cu spin păstrat parțial. A fost descoperită în zona bazinului. Piese, cu excepția cataramei, erau relativ bine conservate.

M3 descoperit în SII, în zona c.33, la -0,40/0,50 m, în pământul galben-argilos. Nu a putut fi observată groapa mormântului. Defunctul era orientat N-S, depus pe spate cu mâinile pe lângă corp. Capul era ușor ridicat față de restul corpului. Mormântul nu avea inventar. După caracteristicile sistemului osos și a dentiției pare să fie vorba de un copil.

M4 descoperit în SII, în zona c.33, la -0,40 m, în pământul galben-argilos. Nu a putut fi observată groapa mormântului. Defunctul era orientat N-S, depus pe spate cu mâinile pe lângă corp. Mormântul nu avea inventar. Nu s-au conservat craniul sau oasele picioarelor. După caracteristicile sistemului osos, foarte prost conservat, pare să fie vorba de un copil, ce avea vârsta la deces sub 2 ani.

În strat, în special în SV, au fost descoperite câteva fragmente ceramice atribuite culturii Monteoru, dar și primei epoci a fierului. Cele câteva fragmente ceramice aparținând culturii Monteoru au pasta nisipoasă, cenușiu negricioasă. Un fragment ceramic este decorat prin împunsături circulare și incizii curbate dispuse în registru. Ceramica din prima epocă a fierului este lucrată la mână, foarte puține fragmente sunt decorate cu brăuri alveolate. Ceramica are culoarea gălbui-cărămizie sau negricioasă. Am putut determina câteva forme printre care remarcăm vase cu gât înalt și buza ușor evazată, castroane.

Au fost descoperite foarte multe complexe medievale constând în general în gropi menajere. Datorită condițiilor meteorologice am preferat ca aceste complexe să fie doar consemnate și apoi conservate in situ, urmând să fie cercetate în campania următoare.

Materialele arheologice descoperite se află în curs de prelucrare, cercetările arheologice fiind în derulare. Ceramica a fost spălată, aflându-se în curs de restaurare parțială în lipsa unor forme întregibile. În acest sens considerăm că analizele sau prelucrările statistice nu considerăm a fi reprezentative în acest stadiu al cercetării.

În campania viitoare ne propunem să continuăm cercetările arheologice pentru descărcarea de sarcină a terenului. Vom urmări abordarea exhaustivă prin cercetări arheologice a zonei afectate de lucrările de

construcție a autostrăzii București-Ploiești.

Materialele arheologice întregibile vor fi restaurate și vor intra în patrimoniul MJIA Prahova. Piese de metal au fost stabilizate, restaurate și conservate de specialiștii din cadrul instituției, fiind deja în curs de inventariere. De asemenea au fost desenate și fotografiate. Ceramica se află în curs de prelucrare și restaurare. Materialele arheologice vor fi publicate în reviste și anuare de specialitate sau vor fi expuse publicului în cadrul expoziției MJIA Prahova.

Informații suplimentare online

[Raportul 3899 din *cronica.cimec.ro*](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
